

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету

_____ **Мирослав ЗАЯЧУК**

“ 29 ” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТА

обов'язкова

Освітньо-професійна Регіональний розвиток і просторове планування
програма

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет географічний

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Науково-дослідна робота студента» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Регіональний розвиток і просторове планування», спеціальність 106 Географія.

Розробник:

Костащук Володимир Іванович – доцент кафедри географії України та регіоналістики, кандидат географічних наук, доцент.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Костащук Володимир Іванович – доцент кафедри географії України та регіоналістики, кандидат географічних наук, доцент.

Погоджено з гарантом ОП _____ Іван КОСТАЩУК

(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики
Протокол № 12/1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Іван КОСТАЩУК

(підпис)

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради _____ Наталя АНДРУСЯК

(підпис)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання дисципліни.

Ознайомити студентів, які навчаються спеціальності С6 Географія та регіональні студії, галузі знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини за ОПП „Регіональний розвиток і просторове планування” із особливостями науково-дослідної роботи, навчити їх використовувати різні методи та методологічні підходи для проведення наукових досліджень.

Завдання курсу:

- 1) сформулювати в студентів уявлення про роль наукових досліджень в розвитку регіонів;
- 2) ознайомити із методами та методологією наукових досліджень;
- 3) набути практичних навичок проведення наукових досліджень;
- 4) оволодіти методологією написання наукових праць.

Пререквізити: Філософія, Топографія з основами геодезії, Геологія з основами геоморфології, Загальне землезнавство.

Результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути такі загальні компетентності, як:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути такі **фахові компетентності**, як:

ФК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів, в тому числі міжнародних, що будуть висвітлювати особливості впливу глобалізації на регіони та просторові моделі їх економіки.

ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи та суспільства, а також

причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній та педагогічній діяльності;

ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки та проводити просторовий аналіз поселенських систем на основі кількісних і якісних даних, здійснювати регіональну діагностику на основі територіального планування; ідентифікувати, вимірювати та оцінювати фактори у просторово-часовому континуумі для моделювання траєкторій розвитку міст, регіонів і країн, визначати їх інноваційноінвестиційний потенціал;

ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації. Уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів; використовувати професійно-профільовані знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів.

ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх навчальних закладах.

Програмні результати навчання:

Р01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

Р02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.

Р03. Пояснювати особливості організації географічного простору та знати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.

Р04. Аналізувати географічний потенціал території

Р06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук та регіональних досліджень.

Р09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

Р010. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні, а також особливості процесів глобалізації економічного, соціального, політичного, культурного і духовного розвитку людства, головні закономірності розвитку глобальних проблем та глобалістики.

Р012. Розуміти форми, методи і прийоми навчальної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.

Р014. Вміти збирати, систематизувати, опрацьовувати та аналізувати наукову і технічну інформацію для вирішення географічних завдань.

PO16. Уміти володіти навичками комплексного географічного аналізу територій.

PO18. Вміти професійно застосовувати географічно-наукові знання і практичні уміння й навички дисциплін фізико- та суспільно-географічно циклу у педагогічній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: теоретико-методологічні та методичні основи пізнання в наукових дослідженнях: загальнонаукові, конкретно-наукові та спеціальні методи дослідження міжнародного туризму, розуміти їх зміст, функції та підходи до їх застосування на засадах академічної доброчесності.

вміти: ґрунтовно пояснити зміст функції, поняття методу, методики та методології, збирати та опрацьовувати первинну геоінформацію та її аналізувати в контексті регіонального розвитку та просторового планування. Оформляти відповідно до стандартів України результати наукових досліджень.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни: Науково-дослідна робота студентів												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	I	1	4	120	2	16	30	-	-	55	20	іспит
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Поняття науки та наукового дослідження їх роль в розвитку туристичної галузі.												
Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.	15	2	4			11	8	1		-	-	7
Тема 2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.	15	2	4			11	8	-	2	-	-	6
Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.	15	4	6			11	8	1		-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	45	8	14			33	24	2	2	-	-	20
Змістовий модуль 2.												
Прикладні аспекти наукових досліджень туристичної галузі.												
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	10	2	4			6	8	1				7
Тема 5. Основи організації наукових досліджень.	10	2	4			6	8	-	1			7
Тема 6. Вимоги до написання наукових праць.	12	2	4			8	7	1				6
Тема 7. Академічна доброчесність в науковій діяльності	13	2	4			7	7	-	1			6

Разом за змістовим модулем 2	45	8	9			27	30	2	2			26
Усього годин	90	16	30			60	54	4	4			46

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
Змістовий модуль 1.	
Поняття науки та наукового дослідження їх роль в розвитку туристичної галузі.	
1	<i>Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.</i>
1.1.	Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.
1.2.	Понятійний апарат, зміст та класифікація наук
1.3.	Організація наукової діяльності в Україні
2.	<i>Тема 2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.</i>
2.1.	Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення
2.2.	Науково-дослідницька діяльність студентів
2.3.	Ефективність наукових досліджень
3.	<i>Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.</i>
3.1.	Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень
3.2.	Методи та техніка наукових досліджень
3.3.	Методи емпіричного дослідження
3.4.	Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях
Змістовий модуль 2.	
Прикладні аспекти наукових досліджень туристичної галузі.	
4.	<i>Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень</i>
4.1.	Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
4.2.	Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі
4.3.	Техніка роботи зі спеціальною літературою
5.	<i>Тема 5. Основи організації наукових досліджень</i>
5.1.	Принципи організації наукової праці
5.2.	Система організації наукових досліджень в Україні
6.	<i>Тема 6. Вимоги написання до наукових праць</i>
6.1.	Методика написання курсових і дипломних робіт.
6.2.	Методика написання наукової статті.
7.	<i>Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження</i>
7.1.	Наукова публікація: поняття, функції, основні види
7.2.	Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді
7.3.	Реферат, доповідь, виступ, книги
7.4.	Методика підготовки та оформлення публікацій до видання
7.5.	Форми звітності при науковому дослідженні
8.	<i>Тема 8. Академічна доброчесність в науковій діяльності</i>
8.1.	Поняття академічної доброчесності
8.2.	Порушення академічної доброчесності та відповідальність за них.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (завдання)
1	<i>Картографічні методи досліджень.</i>
1.1.	Використовуючи карти атласу (за 8-9 клас), дослідити особливості природно-рекреаційних умов однієї із областей України.
1.2.	На контурну карту України використовуючи різні методи картографічного зображення нанести:
1.3.	Провести аналіз отриманих результатів картографічного дослідження закладів рекреації в Україні.
2	<i>Порівняльно-географічний метод дослідження</i>
2.1.	Провести порівняльний аналіз географічного положення об'єктів дослідження.
2.2.	Порівняйте природні умови і ресурси областей.
2.3.	Визначте спільні та відмінні риси в природоохоронній діяльності та екологічному стані порівнюваних територій.
2.4.	Зробити висновки щодо схожості та відмінності природних умов і ресурсів порівнюваних областей.
3	<i>Робота із науковою літературою.</i>
3.1.	Навести приклади визначень і понять по тематиці вашого дослідження
3.2.	Узагальнити викладений в науковій літературі матеріал.
3.3.	Провести порівняльну характеристику наукових матеріалів.
4	<i>Статистичні методи дослідження.</i>
4.1.	Використовуючи дані таблиці 1 визначте індекс чисельності засобів розміщення у областях України
4.2.	Визначте частку окремих видів засобів розміщення (Z) в загальній їх чисельності за 2000, 2005, 2010 та 2015 роки (таблиця 2)
4.3.	Зробіть узагальнюючий висновок щодо зміни чисельності засобів розміщення та їх структури.
5	<i>Оформлення списку літератури</i>
5.1.	Навести 3 приклади запису посібників чи монографій коли один автор.
5.2.	Навести 3 приклади запису перекладених із іноземної мови видань.
5.3.	Навести по 3 приклади запису складових частин: книги, збірника, журналу.
6.	<i>Написання та оформлення наукової роботи</i>
6.1.	Вибір теми
6.2.	Опрацювання літератури
6.3.	Написання роботи
6.4.	Оформлення роботи
6.5.	Підготовка до захисту та захист

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.	Роль науки в розвитку продуктивних сил суспільства «Географія бізнесу».. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	6
2	Тема 2. Наукові	НДРС під час лекційних, лабораторних та практичних	4

	дослідження - шлях до розв'язання проблем методики..	занять. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	
3	Тема 3. Основи методології науково-дослідної роботи.	Проаналізувати роль загально-наукових методів у розвитку регіональних географічних досліджень. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	6
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Роль мережі інтернет в інформаційному забезпеченні наукових досліджень. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	3
5	Тема 5. Основи організації наукових досліджень	Роль НАН України в організації наукових досліджень в Україні <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	4
6	Тема 6. Вимоги до написання наукових праць	Державні стандарти України та їх роль в написанні наукових праць. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	4
7	Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	Наукові звіти як форма оформлення результатів наукових досліджень. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	4
8	Тема 8. Академічна доброчесність в науковій діяльності.	Роль академічної доброчесності в підвищенні якості наукових досліджень. <i>Форма контролю – конспект, тестування</i>	3

Індивідуальні завдання, передбачені робочим навчальним планом.

№	Завдання до тем	Кількість годин
1.	Аналіз загальної схеми наукового дослідження. / 10 балів / усна доповідь	10
2.	Поняття, види та етапи конкретних соціально-економічних досліджень в регіонах. / 10 балів / усна доповідь	10
3.	Масштаби регіональних суспільно-географічних досліджень. / 10 балів / усна доповідь	10
4.	Поняття, функції та структура програми регіонального суспільно-географічного дослідження. / 10 балів / усна доповідь	10
5.	Поняття методології, методи та методики наукових досліджень / 10 балів / усна доповідь	10
6.	Види навчально-дослідних робіт. / 10 балів / усна доповідь	10
7.	Основні методологічні принципи досліджень рекреації та туризму/ 10 балів / усна доповідь	10
8.	Наукові географічні школи в Україні. / 10 балів / усна доповідь	10
9.	Науково-географічні суспільно-географічні дослідження на географічному факультеті ЧНУ ім. Ю.Федьковича. / 10 балів / усна доповідь	10
10.	Особливості просторового дослідження населеного пункту. / 10 балів / усна доповідь	10
11.	Особливості суспільно-географічного дослідження регіону. / 10 балів / усна доповідь	10

12.	Охарактеризувати програму суспільно-географічного дослідження адміністративного району. / 10 балів / усна доповідь	10
13.	Методи аналізу емпіричних даних регіональних суспільно-географічних досліджень / 10 балів / усна доповідь	10
14.	Методи інформаційного забезпечення суспільно-географічних досліджень / 10 балів / усна доповідь	10
15.	Загальнонаукові методи в регіональних суспільно-географічних дослідженнях, їх суть, зміст. / 10 балів / усна доповідь	10
16.	Конкретнонаукові методи в регіональних дослідженнях, їх суть, зміст. / 10 балів / усна доповідь	10
17.	Якісні та кількісні характеристики суспільно-географічних об'єктів. / 10 балів / усна доповідь	10
18.	Економіко-географічне положення, географічний поділ та інтеграція як категорія науки та їх вплив на суспільно-географічного дослідження. / 10 балів / усна доповідь	10
19.	Роль сучасних між предметних методів у розвитку теорії регіональних суспільно-географічних досліджень / 10 балів / усна доповідь	10
20.	Соціально-економічні відношення і процеси в регіональних дослідженнях / 10 балів / усна доповідь	10
21.	Методи, методичні основи та підходи до вивчення диспропорцій соціально-економічного розвитку. / 10 балів / усна доповідь	10
22.	Наукові основи дослідження формування регіональних просторово-часових систем. / 10 балів / усна доповідь	10
23.	Наукові методи регіоналістики / 10 балів / усна доповідь.	10
24.	Рівні математизації суспільно-географічних досліджень. / 10 балів / усна доповідь	10
25.	Наукова інформація та комунікація. / 10 балів / усна доповідь	10
26.	Нормативно-правове забезпечення академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. / 10 балів / усна доповідь	10
27.	Види відповідальності за порушення правил академічної доброчесності / 10 балів / усна доповідь	10
28.	Плагіат, як різновид порушення принципів академічної доброчесності.	10

Студент, за час вивчення курсу, може виконати одне ІНДЗ. Даний вид навчально-наукової роботи оформляється у вигляді реферативної доповіді яка має розкривати тему дослідження та бути оформлена відповідно до вимог.

Методи та освітні технології навчання.

При викладанні використовуються наступні освітні технології: Технологія ситуаційного навчання; Технології навчання у співробітництві; Інформаційні технології.

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція; наочні методи - ілюстрація, демонстрація; практичні методи: практичні роботи, твори, реферати здобувачів освіти; проблемної ситуації; репродуктивні методи; творчі, проблемно-пошукові методи.

Система контролю та оцінювання

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

Види та форми контролю. Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є залік.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Засоби оцінювання. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є: контрольні модульні роботи з використанням стандартизованих тестів та вправ на логічне мислення; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні практичних робіт з дисципліни ”

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
4	Ставиться у випадку, коли студент вільно володіє методикою виконання практичної роботи. Ґрунтовно складає визначення та сутність основних понять, термінів. Наводить приклади та може обґрунтувати сутність отриманих результатів та їх вплив на стратегічне планування розвитку регіону. Доповнює та уточнює відповіді інших студентів
3	Студент самостійно трансформує визначення основних понять, термінів, які використовуються при виконанні практичної роботи. Володіє в загальних рисах методикою виконання практичної роботи, однак допускає окремі помилки і неточності. За допомогою викладача або ж інших студентів може обґрунтувати сутність отриманих результатів та їх вплив на розвиток стратегічного планування.
2	Практична робота виконана але студент недостатньо володіє термінологією та методологією виконання практичної роботи. При розкритті спеціальних питань, термінів не може конкретизувати відповідь наведенням прикладів. Не може самостійно розкрити сутність отриманих результатів та їх вплив на стратегічне планування.
1	Студент виконав практичну роботу але не володіє матеріалом, не розуміє теоретичних і практичних питань, допускає грубі помилки, не орієнтується в сутності отриманих результатів.

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, *зарахування результатів навчання здійснюється* згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджується сертифікатом, програмою, а також відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо).

Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на підсумковому контролі

. Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку чи екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати іспит і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати іспит з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 30 балів, він не допускається до складання іспиту.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається екзамен, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (екзамену чи заліку) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою чи бажанням, крім обов’язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи – ІНДЗ (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), може отримати додатково 20 балів, які також підсумовуються до підсумкової оцінки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при складанні іспиту з дисципліни ”

<i>I-II питання (по 15 балів)</i>	<i>III питання 10 балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
13-15	9-10	Ставиться у випадку, коли студент вільно володіє програмним матеріалом курсу в повному обсязі. Ґрунтовно складає визначення та сутність основних понять, термінів. Залучає до відповіді власний досвід, що набутий у процесі науково-дослідницької діяльності. Знає наукові здобутки вчених України та світу. Самостійно розкриває основні терміни та поняття, їх зміст, функції при дослідженні окремих аспектів стратегічного просторового планування. Володіє основними методами та вміє їх використовувати з метою вивчення актуальних проблем стратегічного планування.
10-12	7-8	Студент самостійно трансформує визначення основних понять, термінів, які використовуються при вивченні дисципліни, розкриває їх суть, значення, але в межах навчальних посібників. Студент допускає окремі помилки і неточності, які не впливають на загальний характер відповіді. Програмний матеріал знає добре, відповідь є послідовною.
7-9	5-6	Знання студента завчені з підручника чи навчального посібника, висвітлює їх за допомогою конспекту чи викладача. Недостатньо володіє термінологією. Студент відповідає на поставлене запитання не повністю, при розкритті спеціальних питань, термінів не може конкретизувати відповідь наведенням прикладів. Допускає значні помилки. Володіє мінімальними знаннями.

4-6	3-4	Студент не володіє матеріалом, не розуміє теоретичних і практичних питань, допускає грубі помилки, не орієнтується в предметі. Може перерахувати основні терміни і поняття курсу.
1-3	1-2	Студент не орієнтується в предметі, допускає грубі помилки та не може в повній мірі розкрити сутність основних термінів та понять.

Критеріями підсумкового оцінювання з дисципліни

Оцінювання в системі <u>ECTS</u>	Оцінка за національною шкалою	Рейтингова оцінка з дисципліни	Критерії оцінювання
А	«Відмінно»	90-100	Ставиться у випадку, коли студент вільно володіє програмним матеріалом курсу в повному обсязі. Ґрунтовно складає визначення та сутність основних понять, термінів з курсу. Залучає до відповіді власний досвід, що набутий у процесі науково-дослідницької діяльності. Знає наукові здобутки вчених України та світу. Виконав і успішно здав всі практичні роботи.
В	«Добре»	80-89	Студент самостійно трансформує визначення основних понять, термінів, які використовуються при вивченні дисципліни, розкриває їх суть, значення, але в межах навчальних посібників. Володіє методикою та розкриває основні принципи стратегічного планування. Оцінка „добре” відрізняється від оцінки “відмінно” тим, що студент допускає окремі помилки і неточності, які не впливають на загальний характер відповіді. Програмний матеріал знає добре, відповідь є послідовною. Студентом здані всі практичні роботи.
С	«Добре»	70-89	Відрізняється від „В” тим, що студент допускає більше неточностей у відповіді, потребує додаткових питань для уточнення тих чи інших питань. Здано не менше 75 % від всіх практичних робіт.
Д	«Задовільно»	60-69	Знання студента завчені з підручника чи навчального посібника, висвітлює їх за допомогою конспекту чи викладача. Недостатньо володіє термінологією та методами планування. Студент відповідає на поставлене запитання не повністю, при розкритті спеціальних питань, термінів не може конкретизувати відповідь наведенням прикладів. Допускає значні помилки. Володіє мінімальними знаннями. Виконав більшу частину практичних робіт.
Е	«Задовільно»	50-59	Відрізняється від оцінки „D” тим що студент допускає більш суттєві помилки під час

			відповіді. На більшу частину питань відповідає завченими з підручника фразами, потребує уточнених питань. Виконав не менше ½ практичних робіт
FX	„Незадовільно”	35-49	Студент не володіє матеріалом, не розуміє теоретичних і практичних питань, допускає грубі помилки, не орієнтується в предметі, виконав менше 50% практичних робіт, потребує подальшої роботи над засвоєнням основних положень предмету.
F		1-34	Студент не орієнтується в предметі, не виконав жодної практичної роботи, потребує подальшої роботи над засвоєнням основних положень предмету.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, виконання практичних робіт та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
10	10	10	8	8	7	7		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінювання в системі ECTS	Оцінка за національною шкалою	Залік за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)	Зараховано
80-89	B	4 (добре)	
70-79	C	4 (добре)	
60-69	D	3 (задовільно)	
50-59	E	3 (задовільно)	
35-49	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі.

Формою підсумкового контролю є іспит.

Перелік питань для самоконтролю й контролю навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни.

1. Розкрийте сутність предмета і сутність науки як сфери людської діяльності.

2. Охарактеризуйте національну доктрину розвитку освіти України в ХХІ столітті.
3. Проаналізуйте історію розвитку науки.
4. Проаналізуйте понятійний апарат, зміст та класифікація наук.
5. Розкрийте функції науки.
6. Охарактеризуйте організацію наукової діяльності в Україні.
7. Проаналізуйте структуру та завдання діяльності НАН України.
8. Розкрийте процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
9. Охарактеризуйте прикладні та фундаментальні наукові дослідження.
10. Обґрунтуйте сутність об'єкту і предмету наукового дослідження.
11. Проаналізуйте класифікацію наукових знань.
12. Визначте етапи наукового дослідження.
13. Охарактеризуйте особливості науково-дослідницької діяльності студентів.
14. Розкрийте основні завдання науково-дослідницької діяльності студентів.
15. Охарактеризуйте структуру науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі.
16. Визначте етапи науково-дослідницької діяльності студентів.
17. Розкрийте сутність методології досліджень, види та функції наукових досліджень.
18. Охарактеризуйте функції методології.
19. Проаналізуйте види методології.
20. Розкрийте основні методи та техніки наукових досліджень.
21. Охарактеризуйте методи емпіричного дослідження: спостереження; порівняння; узагальнення; вимірювання; експеримент; експертних оцінок; кореляційний аналіз; факторний аналіз; метод імплікаційних шкал.
22. Охарактеризуйте методи досліджень на емпіричному рівні: абстрагування; аналіз; індукції і дедукції; моделювання.
23. Розкрийте сутність методів досліджень на теоретичному рівні: метод сходження від абстрактного до конкретного; метод ідеалізації; метод формалізації; аксіоматичний метод; історичний; логічний; системний; когнітивний.
24. Розкрийте поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
25. Охарактеризуйте основні ознаки наукової інформації.
26. Визначте основні джерела науково-технічної інформації.
27. Охарактеризуйте головні принципи інформаційних відносин.
28. Проаналізуйте джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
29. Розкрийте сутність первинної та вторинної інформації.
30. Розкрийте принципи організації наукової праці.
31. Розкрийте сутність плановості в науковій роботі.
32. Охарактеризуйте структуру програма дослідження.
33. Охарактеризуйте методику написання курсових і дипломних робіт. Визначте основну мета та структуру курсової роботи. Вимоги до написання курсової роботи.
34. Розкрийте технологію роботи над дипломною роботою. Вимоги до написання дипломної роботи. Структура дипломної роботи.
35. Охарактеризуйте послідовність виконання курсових і дипломних робіт.
36. Розкрийте методику написання наукової статті. Структурні елементи статті. Правила написання статті. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу
37. Розкрийте наукову публікацію: поняття, функції, основні види. Статус наукового видання.
38. Розкрийте основні одиниці обчислення наукової інформації. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді. Реферат, доповідь, виступ, книги.
39. Проаналізуйте методику підготовки та оформлення публікацій до видання.
40. Розкрийте сутність "Академічної доброчесності".
41. Проаналізуйте основні принципи академічної доброчесності.

42. Обґрунтуйте необхідність дотримання принципів академічної доброчесності студентами під час навчання.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти регламентовано наступними документами: «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти) (зі змінами)» <https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiuformalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>

«Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykhshliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Додатково можливо отримати 6 балів.

Рекомендована література

Основна література.

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. Підручник для студентів екон.спец.вузів. / М.Т. Білуха -К.; Вища шк., 1997. - 271 с.

2. Грищенко У.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. / У.М.Грищенко, О.М. Грищенко, В.А. Борисенко. – К., 2001.

3. Кілінська К.Й. Організація науково-дослідної роботи з географії в Україні: Конспект лекцій з дисципліни "Науково-дослідна робота студентів" / К.Й. Кілінська– Чернівці: Рута. – 22 с.

4. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навч.пос. / В.І. Романчиков - К.: Ф. «ВШОЛ», 1997, - 242 с.

5. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко – К., 2000.

6. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. — Тернопіль, 2014. — 272 с.

7. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. / А.С. Філіпенко – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.

8. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.- 240 с.

9. Юрченко С. О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 204 с.

Додаткова література.

10. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила: ДСТУ 3582-97: - Введ.01.07.98. - К.: Держстандарт України, 1998. - 16с.

11. Закон України «Про інформацію» // Голос України -1992.-23 лист

12. Шейко В.М., Куншаренко Н.М. Організація та методика НДД: Підруч.длявищ.навч.закладів. / В.М. Шейко, Н.М. Куншаренко -Х.: ХДАК, 1998.-288 с.

13. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження. Наук.-метод. посібник. / С.А. Фаренік – К.: Вища школа, 2000.

Інформаційні ресурси:

1. <http://e-learning.geo.chnu.edu.ua/>
2. <http://www.info-library.com.ua/books-book-96.html>
3. https://nmetau.edu.ua/file/romanchikov_osnovi_naukovih_doslidzhen.pdf
4. <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/>
5. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями й об'єктивно оцінені викладачем (або інше ваше бачення). Основою для дотримання принципів академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича є Закони України а також «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Правила академічної доброчесності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Детальніше із зазначеними нормативно-правовими документами можна ознайомитись за посиланням: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>